

ביקורת בנושא

ניהול משבר הקורונה

מרץ ועד מאי 2020

ביקורת בנושא ניהול משבר הקורונה

תקציר מנהלים

להלן עיקרי ממצאים, מסקנות והמלצות מדו"ח ביקורת שנערך בעיריית קריית ביאליק, בנושא: ניהול משבר הקורונה.

***לשם קבלות החלטות רצוי לעיין בדו"ח המלא**

1. **רקע**
 - 1.1. במהלך החודשים יוני ועד אוקטובר 2020 בוצעה ביקורת בעיריית קריית ביאליק. הביקורת בוצעה בהתאם לבקשת ראש העיר.
 - 1.2. מטרת הביקורת היא לבדוק באם העירייה עמדה בדרישות פיקוד העורף בהתאם ל 6 פרמטרים הבאים:
 - 1.2.1. רציפות התפקוד
 - 1.2.2. גיבוש תמונת מצב.
 - 1.2.3. הפעלת שירותים חיוניים (רפואה ומזון).
 - 1.2.4. הסברה ומידע לציבור.
 - 1.2.5. מיפוי ומענה לאוכלוסיות מיוחדות.
 - 1.2.6. מיפוי קהילה ומתנדבים.
2. **יישום המלצות משרד הפנים - הערכות לקראת התמודדות הרשות המקומית עם נגיף הקורונה**
 - 2.1. מבדיקת הביקורת עולה כי העירייה לא הכינה נוהל הפעלה לשם היערכות לפנדמיה, בהתאם לסעיף 16 לחוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/2008.
3. **פורום הערכת מצב**
 - 3.1. בבדיקת הביקורת עלה כי העירייה כינסה כמעט מידי יום ישיבה אחת של ועדת מל"ח בראשות ראש העיר, בישיבות אלו עלה כי ניתןו סקירות על התנהלות הרשות בשעת חירום ובתוך כך דיווח בעלי התפקידים ברשות על ביצוע מטלות.
 - 3.2. כמו כן ומדי יום התכנס פורום המורכב מקצין פיקוד העורף (יקל"ר), קצינה מפיקוד העורף שאחראית על הקשר בין העירייה ובין פיקוד העורף, ממונה חירום רשותי, ממונה בריאות עירונית, רמ"ט מל"ח (ראש מטה משק לשעת חירום עירוני). הפורום האמור הוציא דוח יומי על בסיס המידע שהתקבל מאת המכלולים השונים.

4. מינוי אחראי/ת תקשורת פנים ארגונית

4.1 מנכ"ל העירייה באמצעות מנהלת משאבי אנוש, עמדו בקשר רציף עם מנהלי האגפים והמחלקות ודאגו מדי יום להעביר את המידע הרלבנטי שפרסמו משרד הפנים, מרכז השלטון המקומי ומשרד הבריאות, כמו כן הועברו עדכונים בנושא כח אדם ושכר והמנהלים הונחו להעביר את המידע לכלל העובדים.

4.2 בנוסף, נפתחה קבוצת וואטסאפ בניהול מנכ"ל העירייה, שנועדה לסייע לתפעול העובדים החיוניים ושמשה כלי להעברת מידע.

5. מינוי נאמן תיעוד

5.1 מנכ"ל העירייה מינה ביום 31/3/20 עובד עירייה שממונה על מערך החירום העירוני לשמש כנאמן תיעוד תהליכי קבלת החלטות הנוגעות לניהול משבר הקורונה בזמן אמת. כל ישיבות ועדות המל"ח תועדו והעתקי הישיבות נמסרו למבקר.

6. מנגנון הסברה ודוברות

6.1 מכלול מידע לציבור במתכונתו בעת חירום, הופעל באופן מלא בתקופת המשבר.

6.2 במסגרת פעילותו, הועברו מדי יום מסרים לציבור התושבים ולבעלי העסקים בכל תחומי הפעילות וכן מידע שהועבר ממשרדי הממשלה ונועד לתושבים ולבעלי העסקים.

6.3 המידע הופץ באמצעות דף הפייסבוק (140 פוסטים בדף הפייסבוק העירוני), אתר האינטרנט העירוני, עמוד הפייסבוק של ראש העיר ועמוד האינסטגרם של ראש העיר.

6.4 ראש העיר הפיץ בקולו 26 סרטוני הסברה במהלך המשבר ופנה לקהל רחב של אנשים כולל בני נוער, מתנדבים, בעלי עסקים ולתושבים מהמבוגרים. בסרטונים אלו ניתן הסבר על כללי התנהגות המשתנה, כולל כללים על ריחוק חברתי והיגיינה אישית. המסרים השתנו בהתאם לצו השעה והוראות משרד הבריאות.

6.5 מעבר לכך ובאמצעות מחלקת הקליטה שבעיר הועברו מסרונים לקבוצות וואטסאפ לדוברי השפה האמראית והרוסית.

6.6 בנוסף, הועברו מסרים באמצעות המועצה הדתית מסרים לאוכלוסייה הדתית.

7. שירות לתושב

7.1 העירייה פעלה עפ"י ההנחיות, בוטלה קבלת קהל, יועדו פלטפורמות דיגיטליות לבעלי עסקים כחלק מהשירות המקוון והורחבו אמצעי התקשורת עם הרשות כמו: מתן שירותים באמצעות המייל, יצירת קשר עם התושבים ובעלי העסקים, פירסום הודעות והנחיות באמצעות המדיה הדיגיטלית ועוד. כמו כן, באתר העירייה הוספה קישורית לנושא הקורונה.

8.1. אגף החינוך בעירייה פעל בכפוף להנחיות משרד החינוך בנושא למידה מקוונת והתנהל מול מנהלי בתי הספר.

8.2. בזמן תקופת הקורונה, העירייה ניצלה את התקופה בה מוסדות החינוך היו סגורים לבנייה ושיפוצים.

9. **רווחה וקהילה**

9.1. העובדים הסוציאליים הוגדרו כעובדים חיוניים והקפידו לעבוד תוך שמירה על הנחיות משרד הבריאות. הדבר התאפשר בזכות המרחב הפיזי שיש כיום באגף הרווחה החדש שהוקם לאחרונה.

9.2. יחד עם זאת, לאורך כשבועיים, צומצם מספר העובדים הסוציאליים שאושרו להעסקה והדבר הקשה על המשך המענה לפנייות הרבות מצד האוכלוסייה. יש להדגיש כי העוסקים הוחרגו לאורך כל המשבר מסך העובדים המחושבים ברשות כחיוניים.

9.3. לכשהושב האגף לתפקוד בהיקף מלא, פוצלו הצוותים ל-5 מוקדים בהתאם לפירוט: בית מיני"ה, בית ברנר, מרכז שירות לתושב, תחנה לטיפול משפחתי והאגף עצמו. פעולה שבדיעבד הקשתה על המשך הרצף התפקודי. אי לכך, לדעת הביקורת, יש להחריג את עובדי המכלול החיוניים ולאור האפשרות של בניית האגף החדש, לאפשר עבודה בהיקף מלא ממנו, במשמרות ובעבודה מרחוק.

9.4. סלי המזון חלוקו לאזרחים ותיקים באמצעות עובדי העירייה ומתנדבים.

9.5. העירייה חילקה מנות חמות ל-850 אזרחים ותיקים שלוש פעמים בשבוע, סה"כ חולקו כ-44,000 מנות חמות ויבשות. תחילה החלוקה בוצעה בהתאם לקריטריונים של משרד הרווחה. עם הזמן ולאור גידול בביקוש על ידי נזקקים נוספים ולאור העובדה שלעירייה היו מספיק מנות לחלק, ניתנו מנות מזון גם למקרים פרטניים אחרים שלא עמדו בתחילה בקריטריונים של משרד הרווחה.

9.6. שמירת המזון, חלוקת המזון והובלתו בוצעה בניגוד לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו-2015 ובעיקר בניגוד לאמור לפרק ו'לחוזר האמור: הסדרת הובלה ואחסנה של מזון בטמפרטורה מבוקרת.

9.7. מניות תלונות של מקבלי מנות מזון עולה כי המנות היו בשריות ולא היו מיועדות לצמחוניים ולטבעוניים. אציין כי בהמשך, משרד הרווחה אפשר מתן מענה צמחוני/טבעוני ואכן מספר תושבים קיבלו מנות כאלו לבקשתם.

9.8. ממצאי הבדיקה מעלים כי במהלך המשבר הוקמו בו זמנית מס' מאגרי נתונים לאוכלוסייה הנזקקת מצד הגופים המסייעים, מה שגרם לריבוי פניות מול נזקק יחיד. לשם פירוט אדגים: היה מאגר מאת החינוך, מאגר של פניות מאת המוקד שהועברו לאגף הרווחה, אגף לשירותים חבריים, מאגר של החברה למתנסים, מאגר מאת אש"ק.

- 9.9. לדעת רמ"ט מלח הנשענת גם על דעתו של קצין היקל"ר הרשותי (יחידת קישור לרשות) מומלץ להקים מאגר נתונים עירוני אחד שישרת בשעת חירום בו זמנית את כל הגופים העירוניים, וימנע כפילויות בקבלת הפניות ובמתן המענים.
- 9.10. אותם דברים אמורים גם לגבי הקמת מאגר נתונים עירוני אחד עם כל הפרטים על ניצולי השואה בעיר.
- 9.11. העירייה לקחה על עצמה ליצור קשר טלפוני עם אזרחים ותיקים. מדובר ביוזמה ברוכה ביותר. תחילה האחראיות על ביצוע ההתקשרות ניתנה לעובדת בשם נ.מ. עקב מות אמא האחראיות הועברה לעובדת בשם ר.א שמתוקף תפקידה היא יועצת ראש העיר לאזרחים ותיקים. לאחר כשבועיים החליט מנכ"ל העירייה להעביר את האחראיות אל האגף לשירותים חברתיים.
- 9.12. דוברת העירייה מסרה כי נעשו 6,817 שיחות טלפון יזומות לאזרחים ותיקים. מבדיקת הביקורת עולה כי מלבד העברת הרשימות לעובדי עירייה שהתקשרו לאזרחים ותיקים, לא היה משוב חוזר באם העובדים יצרו קשר והאם היו תושבים שלא ענו ומה נעשה בנושא. כמו כן, הביקורת ממליצה לעירייה לבנות תסריט שיחה לקיום השיחות.
- 9.13. הביקורת ממליצה להיערך כבר כעת ולבנות מס"ד נתונים ותשתית ארגונית של מתנדבים ועובדים שייצרו קשר עם נזקקים אזרחים ותיקים.

10. כלכלה עירונית

- 10.1. עפ"י המלצת משרד הפנים, על הרשות להיערך לירידה בהכנסות משירותים כמו: ארנונה, שכירות, היטלים ואגרות, על הרשות לגבש מדיניות עירונית להקלה על עסקים מקומיים וכן לגבש מדיניות החזר כספים לשירותים שבוטלו.
- 10.2. היקף אובדן הכנסות של העירייה בגין המשבר הקורונה לתקופת הביקורת הגיע ל 18,500 אלף ₪. היקף הכספים שהתקבלו מהמדינה בגין המשבר הקורונה לתקופת הביקורת הגיע ל 16,971 אלף ₪. בנוסף ישנו גידול בהוצאות בסך 130 אלף ₪.
- 10.3. השיפוי ממשרד הפנים הגיע ב- 2 פעימות בסכום כולל של 13,409,307 ₪.
- 10.4. גזבר העירייה ציין כי הפטור מארנונה והשיפוי ממשרד הפנים הינו רק בגין עסקים ותעשייה ולא ניתן כל שיפוי בגין ירידה בהכנסות ממגורים. סביר להניח וקיימת סבירות גבוהה כי כתוצאה מגידול האבטלה שבימים אלה נעמד על מעל 20% (לעומת 4% לפני פרוץ המשבר) יגרום לכך שתושבים יבקשו הנחה בארנונה עקב ירידה בהכנסותיהם. את הבקשות האלו נראה רק בשנת 2021 ולא השנה, שכן על מנת לקבל הנחה יש להמציא תלושי משכורת של חודשים אוקטובר – דצמבר.
- 10.5. הגזבר הוסיף וציין כי בשל חשש זה, גזבר העירייה בשיתוף מנכ"ל העירייה העבירו הנחיות לצמצם הוצאות בצורה רוחבית.
- 10.6. לדברי גזבר העירייה לא ניתן לדעת את הנזק של משבר הקורונה כעת ונאלץ להמתין לפחות עד סוף שנה. גזבר העירייה ציין כי חלק מהתושבים ובעלי עסקים ביטלו הוראות קבע ויש בקשות לדחיית תשלומים, אך עדיין לא ניתן להעריך את מידת

הנזק. לדברי הגזבר, העירייה משקפת את מצב המשק ואם המשק יחזור לפעילות מלאה ורמת האבטלה תחזור למימדים שהיו במשק לפני פרוץ המשבר, אזי לא תהיה פגיעה בהכנסות בארנונה ואם המשק לא יחזור לפעילות כפי שהייתה לפני פרוץ המשבר, אזי תהיה פגיעה בהכנסות בארנונה.

10.7. הביקורת ממליצה להיערך כספית בהתאם להנחיות הגזבר ומנכ"ל העירייה לירידה בהכנסות בשנת הכספים 2021.

11. עבודה בקפסולות

11.1. הביקורת מעירה כי למרות הצורך לעבוד בשיטת הקפסולות, הלכה למעשה השיטה לא עבדה כנדרש והקפסולות התערבבו אחת בשנייה.

12. ניהול כח האדם בזמן המשבר

12.1. מבדיקת הביקורת עולה כי רק לשתי עובדות המשמשות כמדריכות של מועדוניות באגף החינוך אושר לעבוד מהבית וזאת לתקופה שבין 31/3/20 ועד ליום 6/4/20. בפועל העובדות המשיכו לא להגיע לעירייה וקיבלו שכר מלא גם על התקופה שמעבר לאישור שניתן להן.

12.2. מבדיקת הביקורת עולה כי העובדים לא הקפידו על מילוי טופס הצהרה והעירייה לא נקטה סנקציות כנגד העובדים הרבים שלא מילאו אחר הוראה זו, למרות מספר רב של חוזרים והודעות לעובדים על הצורך וחשיבות מילוי הטופס.

דו"ח ביקורת בנושא ניהול משבר הקורונה

1. רקע כללי

1.1. תפקידה של רשות מקומית, בעתות חירום כבעת רגיעה, לספק לתושבים את כלל השירותים גם במגבלות ובתנאים מיוחדים, כגון חוסר בכוח אדם ובציוד, ובכלל זה הכנה לאספקת מוצרי יסוד ושירותים בסיסיים לתושבים, ובהם אספקת מזון, מים; טיפול באוכלוסייה נזקקת; העברת מידע לציבור; הסברה ודוברות; מתן שירותים חיוניים בתחום ההנדסה והתשתיות (מים, ביוב ובינוי); פינוי אוכלוסייה למרכזי פינוי; הפעלת מערכת החינוך בהתאם למדיניות הממשלה; הכשרת מערך כוח האדם אשר בעתות חירום יסייע לראש הרשות המקומית.

1.2. כדי שרשות מקומית תוכל לעמוד במשימתה זו עליה לפעול מבעוד מועד במכלול תחומים וכן לקיים הוראות ונהלים של הדרגים המנחים ומגורמים נוספים, המעורבים ומשולבים בעתות חירום בפעילות בשטח, ושנועדו להעלות את רמת המוכנות לעתות חירום; לדאוג לקיומם של האמצעים הנחוצים לפעילות בעתות חירום; להכשיר את מערך כוח האדם, לתדרך ולתרגל אותו.

1.3. בחודש דצמבר 2019 התפרץ נגיף הקורונה במחוז הוואן שבמדינת סין והחל להתפשט ברחבי העולם, בינהן מדינת ישראל.

1.4. ביום 27/1/2020 קבע שר הבריאות כי המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה החדש היא מחלה מדבקת מסוכנת וכי קיימת בעטייה סכנה חמורה לבריאות הציבור, המחייבת התייחסות מתאימה ונקיטת אמצעי זהירות רבים ומתן הנחיות.

1.5. עד ליום 17/5/2020 נדבקו במחלה כ- 4.8 מיליון איש ברחבי העולם ובישראל נדבקו במחלה בהתאם לטבלה הבאה:

קורונה בישראל - תמונת מצב

החלימו 12,855	מתים 268	מונשמים 49	במצב קשה 59	חולים כרגע 3,485	נדבקים 16,608
-------------------------	--------------------	----------------------	-----------------------	----------------------------	-------------------------

1.6. ביום 2/2/2020 פרסם מנכ"ל משרד הבריאות **צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש)(בידוד בית והוראות שונות)(הוראת שעה), תש"ף – 2020** לשבים מסין. צו הבידוד עודכן מעת לעת עד שביום 9/3/2020 הוחלט על חובת בידוד למשך 14 ימים לחוזרים לישראל מכל יעד בעולם.

1.7. ביום 14/3/2020 ניתנה לכלל המשק הנחיה כוללנית מטעם משרד הבריאות (להלן: הנחיות משרד הבריאות), לפיהן יפסיקו לפעול כל מוסדות החינוך, בכלל זה מסגרות החינוך המיוחד, הפנימיות, מעונות היום, המשפחתונים, מחנות נוער, קייטנות וצהרונים. כמוכן נקבע כי ייסגרו כל המקומות המשמשים לפנאי ובידור, ובכלל זה קניונים, מסעדות, חדרי כושר ועוד.

1.8. לעניין מקומות עבודה נקבע כי מקומות העבודה ייערכו להמשך העברת עבודה מהבית ללא התקהלויות כלל. ואולם, לעת הזו נקבע כי מקומות העבודה יוכלו להמשיך ולעבוד כרגיל, וזאת רק אם הם מצליחים להקפיד על קיום מרחק של שני מטרים לפחות בין העובדים וחל איסור על הגעת חולים למקום העבודה, חל איסור של התכנסות מעל 10 אנשים (להלן: "הנחיות העבודה")

1.9. ביום 15/3/2020 נחתם צו לבריאות – תיקון מס' 10 בנושא איסור התקהלויות ופתיחת מקומות בשל נגיף הקורונה. התיקון דן בין היתר על חובת המעסיק להקפיד על שמירת מרחק 2 מטר בין השוהים במקום, קנסות על הפרת חובת בידוד והתקהלויות אסורות, הגבלת פעילות מסחר ועוד.

- 2.1. לאור התפשטות נגיף הקורונה ברחבי העולם והחשש להידבקות בקריית ביאליק, כינס ראש העיר ביום 4/3/20 את ועדת המלי"ח לדיון מיוחד בנושא נגיף הקורונה.
- 2.2. ביום 12/3/20 ולאחר שבעיר כבר נמצאו 2 חולות שנדבקו בנגיף כונסה הוועדה בשנית ובה הוחלטו מספר החלטות לשם שמירה על כללי והוראות משרד הבריאות. בין היתר הוחלט על: איסור פגישות עם יותר מ- 5 משתתפים, איסור על קבלת קהל ותחילת עבודה באמצעות מיילים וטלפונים, דחיית כל האירועים שהיו אמורים להתקיים, מתן דגש והקפדה על הגיינה אישית.
- 2.3. ביום 17/3/20 התקיימה ישיבה חמישית מאז ההודעה על התפשטות הנגיף ובה נכחו בין היתר גם נציגי המשטרה ופיקוד העורף. מפקד מחוז חיפה מפיקוד העורף הדגיש בישיבה כי ישנם 6 פרמטרים שנקבעו על ידי פיקוד העורף על מנת להגדיר האם הרשות מוכנה להתמודד עם תרחיש הקורונה. להלן הפרמטרים:
- 2.3.1. רציפות התפקוד.
 - 2.3.2. גיבוש תמונת מצב.
 - 2.3.3. הפעלת שירותים חיוניים (רפואה ומזון).
 - 2.3.4. הסברה ומידע לציבור.
 - 2.3.5. מיפוי ומענה לאוכלוסיות מיוחדות.
 - 2.3.6. מיפוי קהילה ומתנדבים.
- 2.4. עד ליום 31/5/20 נתגלו 17 חולים מאומתים בקורונה, מהם החלימו 15 חולים החלימו. לא היו נפטרים מהמחלה בעיר. נפתחו 2 מתחמי בדיקות קורונה ברחבי העיר (בסמוך לקריון), בוצעו 1,376 בדיקות קורונה לתושבי העיר.

- 3.1. חוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/2008 בנושא: היערכות מדינת ישראל לפנדמיה של שפעת.
- 3.2. צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020.
- 3.3. בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, המשק נדרש לעבור למתכונת חירום. הממשלה החלה לתקן תקנות מ – 2 סוגים:
- 3.3.1. תקנות שנועדו להגביל את הפעילות, כגון:
- 3.3.1.1. תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), תש"ף 2020- לדוגמא; סגירת מקוואות גברים (שנפתחו שוב לאחרונה), והטלת מגבלות שונות על פעילות מקוואות הנשים.
- 3.3.1.2. תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), תש"ף 2020-; להגבלת מספר העובדים בין היתר ברשויות המקומיות.
- 3.3.2. תקנות שנועדו לסייע לתושבים בשעת החירום, כגון:
- 3.3.2.1. תקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה בארנונה) (תיקון מס' 2), התש"פ – 2020; המזכות בהנחה מחזיקים בנכסים שהפעילות בהם הוגבלה בשל הקורונה.
- 3.3.2.2. תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (הארכת תוקף ודחיית מועדים) – בין היתר האריכו תוקף רישיונות עסק.
- 3.3.2.3. תקנות, צווים, והנחיות שהסדירו תחומים נוספים כגון הפעלת מתן שירותים חברתיים, מערך החינוך והפיקוח עירוני.
- 3.4. צעדים ראשוניים להתמודדות הרשות המקומית עם נגיף הקורונה המלצות לפעולה, משרד הפנים.
- 3.5. תקנות לשעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף – 2020.

4. מטרות הביקורת

- 4.1 הביקורת בדקה את נושא ניהול משבר הקורונה בעיריית קרית ביאליק בהתאם לפרמטרים שקבע פיקוד העורף והנחיות משרד הפנים.
- 4.2 בחינת התהליך הנ"ל והמלצה על דרכים לשיפור תהליכי העבודה והביקורת הקשורות בהן ובכך לצמצם את החשיפה לטעויות.
- 4.3 איתור חריגות מחוקים, הוראות ונוהלי עבודה.
- 4.4 איתור חריגות מסמכויות.
- 4.5 איתור סיכונים עסקיים ותפעוליים.
- 4.6 איתור ליקויים מערכתיים (כגון: חסר או ליקוי בנהלים, ליקויי תוכנה).
- 4.7 איתור מקרים בהם קיים חשד לפגיעה בטוהר מידות מצד עובדי העירייה.
- 4.8 איתור מקרים בהם קיימת פגיעה בחיסכון, בשמירה על הרכוש וביעילות העבודה.
- 4.9 הביקורת בחנה את ההיבטים השונים הקשורים לנושא ניהול תב"רים:
- 4.10 כמו כן, הביקורת בדקה האם פעילות העירייה בתחום ניהול משבר הקורונה מתבצע תוך שמירה על חוקיות, סדירות, עקרון השוויון, חסכון, יעילות שקיפות ומניעת פגיעה בטוהר המידות.

5. חשיבות הביקורת

- 5.1 **סיכון כספי** - הפסד בשל מתן הנחות מארנונה בכל המדינה, המוערך בכ 2.8- מיליארד ₪; אי קבלת שיפוי הולם מהממשלה; תשלום ביתר של רכיבי שכר לעובדים בחל"ת או לעובדים מרחוק.
- 5.2 **סיכון תפעולי** - התחשבות כספית לקויה, עלולה להביא לירידה ברמת השירותים לקהילה ולדרישה למימון נוסף מהעירייה.
- 5.3 **סיכון בריאותי** - אי שמירה על הנחיות המחייבות את הרשות המקומית כמעסיקה מחד, וכמפקחת על בריאות הציבור במסגרת חוק רישוי עסקים.

6. היקף הביקורת ואופן הבדיקה

- 6.1. במהלך החודשים יוני ועד אוקטובר 2020 בוצעה ביקורת בעיריית קריית ביאליק.
- 6.2. הביקורת בוצעה בהתאם לבקשת ראש העיר, לאור משבר הקורונה שפקד את העולם. דרישת ראש העיר לביצוע הביקורת נעשתה בהתאם לסמכותו בחוק.
- 6.3. הביקורת הסתמכה על הוראות החוק כפי שמופיעות בסעיף 3 בדו"ח זה.
- 6.4. הביקורת בוצעה ע"י מר אייל לוי, המבקר הפנימי.
- 6.5. לצורך ביצוע המטלה, הביקורת קיבלה נתונים:
 - מאגף הכספים, גזבר העירייה ומצוות האגף.
 - מהמחלקה המשפטית.

7. עזרים לביצוע הביקורת

- 7.1. נתונים מאגף הגזברות.
- 7.2. נתונים מאת משאבי אנוש.
- 7.3. אתר האינטרנט העירוני.

1. יישום המלצות משרד הפנים - הערכות לקראת התמודדות הרשות המקומית עם נגיף

הקורונה

12.3. במסגרת היערכות הרשויות המקומיות בהתאם לתרחישי הקורונה, פרסם משרד הפנים מדריך ב- 3 מהדורות תחת הכותרת "צעדים להתמודדות הרשות המקומית עם נגיף הקורונה".

12.4. מהדורה I מיום 16.3.2020, מהדורה II מיום 17.3.2020 ומהדורה III מיום 19.3.2020.

12.5. ראוי לציין, כי מדובר בהמלצות בלבד שעל הרשות לנקוט במעבר למתכונת חירום והתנהלות במהלך תקופת החירום. המדריך נועד לסייע בהליכי תכנון וקבלת החלטות.

12.6. הביקורת ליקטה מס' נושאים מתוך המדריך ובחנה אותם למול ההמלצות בזמן אמת.

12.7. בהתאם לסעיף 15 לחוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/2008

" על מנת להבטיח את המשך מתן השירות לתושבים ברשויות המקומיות, אנו ממליצים להגדיר מספר מינימלי של עובדים חיוניים בלבד ברשות, על פי העקרונות הבאים:

א. מטה חירום הרשותי....

ב. תברואה....

ג. מחלקת המים....

ד. רווחה + שפ"י....

ה. מוקד עירוני....

ו. אחזקת מערכת המחשוב.

ז. עובדי קבלן הנותנים שירותים לרשות..."

12.7.1. מבדיקת הביקורת עולה כי העירייה הקימה מערך משק לשעת חירום

שנערך למספר תרחישים ומערך זה הופעל גם במהלך משבר הקורונה. עם

תחילת המשבר וכמו שיפורט בהמשך, העירייה הגדירה עובדים חיוניים.

12.8. בהתאם לסעיף 16 לחוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/2008

" על הרשות להכין נוהל הפעלה על פי נוהל היערכות הרשות המקומית לפנדמיה...."

12.8.1. מבדיקת הביקורת עולה כי העירייה לא הכינה נוהל הפעלה לשם היערכות

לפנדמיה.

- 13.1. עפ"י המלצות משרד הפנים, על הרשות להקים פורום הערכת מצב שלא יעלה על עשרה אנשים שמטרתו עדכון וסנכרון. הפורום אמור להתכנס פעמיים ביום ולכלול את המשתתפים מבין הגורמים הבאים: ראש הרשות, מנכ"ל, דובר, מנהל משאבי אנוש, מנהל תכנון אסטרטגי, מנהל רווחה, מנהל חינוך, מנהל שפ"ע, מנהל המוקד העירוני, יועמ"ש, ממונה ביטחון וחירום, מהנדס, משטרה, כיבוי אש, מד"א.
- 13.2. תפקיד הפורום, הערכת מצב תוך ניתוח תמונת מצב ומתן הנחיות מעקב ובקרה אחר ביצוע משימות. עפ"י ההנחיות מומלץ לקיים הערכת מצב בתחילת היום והערכת מצב בסופו.
- 13.3. בבדיקת הביקורת עלה כי העירייה כינסה כמעט מידי יום ישיבה אחת של ועדת מל"ח בראשות ראש העיר, בישיבות אלו עלה כי ניתנו סקירות על התנהלות הרשות בשעת חירום ובתוך כך דיווח בעלי התפקידים ברשות על ביצוע מטלות.
- 13.4. כמו כן ומדי יום התכנס פורום המורכב מקצין פיקוד העורף (יקל"ר), קצינה מפיקוד העורף שאחראית על הקשר בין העירייה ובין פיקוד העורף, ממונה חירום רשותי, ממונה בריאות עירונית, רמ"ט מל"ח (ראש מטה משק לשעת חירום עירוני). הפורום האמור הוציא דוח יומי על בסיס המידע שהתקבל מאת המכלולים השונים.
- 13.5. עוד עלה כי הפגישות התקיימו תחת ההנחיות וההגבלות, שקבע משרד הפנים לכינוס ישיבות.

14.1. עפ"י המלצת משרד הפנים על הרשות למנות בעל תפקיד שיהיה אחראי על העברת הודעות ומידע בתוך העירייה. תפקידו של האחראי: לקבל הנחיות הקשורות בעובדי הרשות, מגופים כמו מרכז שלטון מקומי, משרד הפנים, הממונה על השכר באוצר ולעדכן את הנהלת הרשות והעובדים, כמו כן, להיות זמין לשאלות התייעצויות והעברת פניות לגופים הקובעים מדיניות.

14.2. מבדיקת הביקורת עולה כי מנכ"ל העירייה באמצעות מנהלת משאבי אנוש, עמדו בקשר רציף עם מנהלי האגפים והמחלקות ודאגו מדי יום להעביר את המידע הרלבנטי שפרסמו משרד הפנים, מרכז השלטון המקומי ומשרד הבריאות, כמו כן הועברו עדכונים בנושא כח אדם ושכר והמנהלים הונחו להעביר את המידע לכלל העובדים.

14.3. בנוסף, נפתחה קבוצת וואטסאפ בניהול מנכ"ל העירייה, שנועדה לסייע לתפעול העובדים החיוניים ושמשה כלי להעברת מידע.

14.4. כמו כן וכאמור בסעיף 2.4 לדוח זה, אחת ליום הופץ דוח יומי מאת הפורום החירום העירוני.

מינוי נאמן תיעוד .15

15.1. ביום 29/3/20 הנחה משרד המשפטים למנות עובד כנאמן תיעוד להליכי קבלת ההחלטות הנוגעות לניהול משבר הקורונה בזמן אמת.

15.2. מנכ"ל העירייה מינה ביום 31/3/20 עובד עירייה שממונה על מערך החירום העירוני לשמש כנאמן תיעוד תהליכי קבלת החלטות הנוגעות לניהול משבר הקורונה בזמן אמת.

15.3. כל ישיבות ועדות המל"ח תועדו והעתקי הישיבות נמסרו למבקר.

16.1. עפ"י המלצת משרד הפנים, על הרשות לקבוע אחראי אחד, אשר יפיץ לתושבים מידע במציאות המשתנה.

16.2. האחראי יצור רשימה של כל ערוצי הפרסום לתושבים, יגבש מדיניות פרסום, ידאג להעברת מסרים על חוסן עירוני לצד מסרים אופרטיביים, בניית תכנית פעולה להסדרה וכדומה.

מבדיקת הביקורת עולה כי :

16.3. מכלול מידע לציבור במתכונתו בעת חירום, הופעל באופן מלא בתקופת המשבר.

16.4. במסגרת פעילותו, הועברו מדי יום מסרים לציבור התושבים ולבעלי העסקים בכל תחומי הפעילות וכן מידע שהועבר ממשרדי הממשלה ונועד לתושבים ולבעלי העסקים.

16.5. המידע הופץ באמצעות דף הפייסבוק (140 פוסטים בדף הפייסבוק העירוני), אתר האינטרנט העירוני, עמוד הפייסבוק של ראש העיר ועמוד האינסטגרם של ראש העיר.

16.6. ראש העיר הפיץ בקולו 26 סרטוני הסברה במהלך המשבר ופנה לקהל רחב של אנשים כולל בני נוער, מתנדבים, בעלי עסקים ולתושבים מהמבוגרים. בסרטונים אלו ניתן הסבר על כללי התנהגות המשתנה, כולל כללים על ריחוק חברתי והיגיינה אישית. המסרים השתנו בהתאם לצו השעה והוראות משרד הבריאות.

16.7. מעבר לכך ובאמצעות מחלקת הקליטה שבעיר הועברו מסרונים לקבוצות וואטסאפ לדוברי השפה האמראית והרוסית.

16.8. בנוסף, הועברו מסרים באמצעות המועצה הדתית מסרים לאוכלוסייה הדתית.

- 17.1. המוקד העירוני מהווה צומת מידע מרכזי וזמין לשם קבלה והעברת מידע אל ומהתושבים וכן העברת מסרים התורמים ליצירת תחושת ביטחון ואמון.
- 17.2. בעת מצב חירום ייחודי, קיימת חשיבות רבה למתן מענה מוניציפאלי ראשוני ומרוכז לתושב בידי הרשות המקומית.
- 17.3. במסגרת הצעדים הראשוניים להתמודדות עם נגיף הקורונה העביר משרד הפנים המלצות להפעלת מוקד פניות עירוני זמין לקבלת מידע מתושבים, ניתוב טיפול ומעקב.
- 17.4. במסגרת ההמלצות הושמו דגשים להיערכות, כמפורט להלן:
- 17.4.1. היערכות לעומסים חריגים, בחינת הצורך בהרחבת צוות המוקדנים וחלוקת משמרות אפקטיבית, כמו גם, הכשרת עובדי עירייה נוספים בהפעלת המוקד.
 - 17.4.2. היערכות לטיפול נכון בפניות תושבים על הפרת הנחיות בידוד, בניית סדרי עדיפויות לטיפול בפניות.
 - 17.4.3. ביצוע פגישות תיאום בין המוקד ליחידות וגופים עירוניים, חלוקת עבודה ותיאום ציפיות.
 - 17.4.4. פיצול המוקד העירוני לשני מוקדים פיזיים ועבודה במשמרות, למניעת הדבקה.
 - 17.4.5. הפעלת קו חם 24/7 לתושבים ועסקים.
 - 17.4.6. הפצת דו"ח סיכום יומי של המוקד.
 - 17.4.7. פיצול המוקד למספר חללים פיזיים למזעור אפשרות הדבקה.
- 17.5. בישיבה מיום 12/3/20 ביקש מנכ"ל העירייה ליצור הודעות נצורות אחידות עם עדכונים לציבור, שתצאנה לציבור תחת חתימה של ראש העיר או העירייה. בפועל הוכנו מספר הודעות נצורות אך בפועל לא הוצאו הודעות שכן לדעת הנהלת העירייה לא היה בהם צורך לאור הודעות ראש העיר והודעות נוספות שנשלחו לגורמים הרבים.

מוקד עירוני 108

נפתחו
10,870
קריאות

התקבלו
14,588
פניות

עליה של 39.7% לעומת התקופה המגבילה אשתקד (7,777 קריאות)

133

בקשות סיוע
בקניות לבית

246

בקשות
לחבילות מזון

326

עזרה ברכישת
תרופות

458

בקשות
לארוחות חמות

1218

פניות בנושא סיוע
בתקופת הקורונה

71

פניות בנושא
התקהלות

414

פניות בנושא הפרת הנחיות
משרד הבריאות

75

מרכז שירות לתושב

127

דואר אלקטרוני

968

וואטסאפ

9428

פניה טלפונים

18.1. עפ"י המלצת משרד הפנים, על הרשות ליצור במהלך תקופת החירום רציפות מענה בעירייה, חיזוק המעבר לשירותים מקוונים וכן ביטול שירותים בעלי אופי של התכנסות והתקהלות.

מבדיקת הביקורת עולה כי:

18.2. העירייה פעלה עפ"י ההנחיות, בוטלה קבלת קהל, יועדו פלטפורמות דיגיטליות לבעלי עסקים כחלק מהשירות המקוון והורחבו אמצעי התקשורת עם הרשות כמו: מתן שירותים באמצעות המייל, יצירת קשר עם התושבים ובעלי העסקים, פירסום הודעות והנחיות באמצעות המדיה הדיגיטלית ועוד.

18.3. באתר העירייה הוספה קישורית לנושא הקורונה (רצ"ב צילום מסך)

העיר שלי | העירייה | מועצת עיר | שירות לתושב | עסקים | תרבות ופנאי | אתר חירום | נגיף הקורונה | צור קשר

באש > העיר שלי > אמצעים > נגיף הקורונה

נגיף הקורונה

נגיף הקורונה

- < תמונת מצב רשויות - מתעדכן
- < עדכונים מראש העיר
- < תסמיני הקורונה
- < חולים מאומתים ועידכונים
- < שאלות ותשובות - נגיף הקורונה
- < סרטוני הסברה
- < נגיף הקורונה - אתר משרד הבריאות
- < מפת החשיפה לקורונה
- < נגיף קורונה - מידע ממשרדי הממשלה
- < הצטרפות למתנדבים בעת קורונה
- < מידע והנחיות לעסקים בתקופת הקורונה
- < רשימת העסקים הפתוחים בעיר
- < טופס פנייה לאגף לשירותים חברתיים
- < פעילויות הפגה והעשרה מקוונות לילדים ולמשפחה

משרד הבריאות מעדכן כל העת את ההנחיות לציבור להתמודדות עם נגיף הקורונה: לחצו כאן לאתר הייעודי של משרד הבריאות בנוגע לנגיף הקורונה

באתר זה בחלק "שאלות ותשובות לציבור" ניתן למצוא גם הנחיות באשר לבידוד - איך מתבצע הבידוד? מה המגבלות של שאר בני הבית?

לא מוגבר

19.1. עפ"י המלצת משרד הפנים על הרשות להיערך למתן פתרונות לימוד מהבית באחריות מנהלי בתי הספר בתיאום מול משרד החינוך. כמו כן, מומלץ לרשות להקדים עבודות שיפוץ בבתי הספר וכן הקדמת פעולות הערכות שתוכננו לקיץ.

מבדיקת הביקורת עולה כי:

19.2. אגף החינוך בעירייה פעל בכפוף להנחיות משרד החינוך בנושא למידה מקוונת והתנהל מול מנהלי בתי הספר.

19.3. בזמן תקופת הקורונה, העירייה ניצלה את התקופה בה מוסדות החינוך היו סגורים לבנייה ושיפוצים כמפורט:

19.3.1. חיזוק מבנה 200 בבית ספר תיכון אורט ביאליק.

19.3.2. בניית חנייה בסמוך לבית ספר חטיבת ביניים אורט אפק.

19.3.3. שיפוץ חצרות גני ילדים בחינוך המיוחד.

19.3.4. החלפת קו מים ותשתיות בבית ספר נעורים.

19.3.5. ביצוע מבדקי כיבוי אש.

19.3.6. חידוש כיתות בבית ספר צלילים.

20.1. עפ"י המלצת משרד הפנים, על הרשות לזהות אוכלוסיות הנזקקות לקבלת שירות כמו אוכלוסייה מוכרת, אוכלוסייה מבוגרת תושבים בבידוד, כמו כן, מומלץ ליצור פתרונות דיגיטליים חלופיים למפגשים פרונטליים, הפעלת עמותות וגיוס מתנדבים בכפוף להנחיות משרד הבריאות.

מבדיקת הביקורת עולה כי:

20.2. **העובדים הסוציאליים (להלן: העו"סים) הוגדרו כעובדים חיוניים והקפידו לעבוד תוך שמירה על הנחיות משרד הבריאות. הדבר התאפשר בזכות המרחב הפיזי שיש כיום באגף הרווחה החדש שהוקם לאחרונה.**

20.3. **יחד עם זאת, לאורך כשבועיים, צומצם מספר העובדים הסוציאליים שאושרו להעסקה והדבר הקשה על המשך המענה לפניות הרבות מצד האוכלוסייה. יש להדגיש כי העוס"ים הוחרגו לאורך כל המשבר מסך העובדים המחושבים ברשות כחיוניים.**

20.4. **לכשהושב האגף לתפקוד בהיקף מלא, פוצלו הצוותים ל-5 מוקדים בהתאם לפירוט: בית מינ"ה, בית ברנר, מרכז שירות לתושב, תחנה לטיפול משפחתי והאגף עצמו. פעולה שבדיעבד הקשתה על המשך הרצף התפקודי. אי לכך, לדעת הביקורת, יש להחריג את עובדי המכלול החיוניים ולאור האפשרות של בניית האגף החדש, לאפשר עבודה בהיקף מלא ממנו, במשמרות ובעבודה מרחוק.**

חלוקת מזון

21
מתנדבים
בחלוקת מזון

19
אזורי חלוקה בעיר
38
נהגים ומחלקים

7
שבועות של חלוקה
(10.05 - 22.03)
חלוקה 3 פעמים בשבוע
21
ימי חלוקה סך הכל

1,500
מארזי מזון יבש
לחג הפסח חולקו בשיתוף
פעולה עם פיקוד העורף

43,750
חמגשיות
(מנות חמות) כולל ירקות
ולחם מלא בסופ"ש

875
תושבים
מקבלי מזון
מידי שבוע

20.6. סלי המזון חולקו לאזרחים ותיקים באמצעות עובדי העירייה ומתנדבים.

20.7. מוקדים טלפונים לקבלת פניות ישירות מהתושבים ומשאר האגפים והמחלקות בעירייה. : האגף פרסם קוים זמינים לשיחות בנושא צרכים שעלו עקב המשבר וכן קו לשיחות על רקע מצוקה רגשית. לא היה צורך בהקמת קוים נוספים: נתב השיחות בוטל והתשתית הקיימת באגף עודכנה למענה במקביל במספר שלוחות. כמו כן הוכשרו עובדות נוספות לעבודה עם מערכת ניהול פניות (FOCUS) של המוקד העירוני.

20.8 העירייה חילקה מנות חמות ל-850 אזרחים ותיקים שלוש פעמים בשבוע, בימים: א',ג',ה', סה"כ חולקו כ- 44,000 מנות חמות ויבשות. החלוקה נעשתה בסיוע עובדי עירייה, פיקוד העורף ומתנדבים במשך חודשיים. תחילה החלוקה בוצעה בהתאם לקריטריונים של משרד הרווחה. עם הזמן ולאור גידול בביקוש על ידי נזקקים נוספים ולאור העובדה שלעירייה היו מספיק מנות לחלק, ניתנו מנות מזון גם למקרים פרטניים אחרים שלא עמדו בתחילה בקריטריונים של משרד הרווחה.

20.9 כאמור, רשימת שמות לחלוקת מזון רוכזו באגף לשירותים חברתיים. המתנדבים/עובדי עירייה/פיקוד העורף הגיעו וקיבלו רשימות שמות לחלוקה. שמירת המזון, חלוקת המזון והובלתו בוצעה בניגוד לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו-2015 ובעיקר בניגוד לאמור לפרק ו'לחזור האמור: הסדרת הובלה ואחסנה של מזון בטמפרטורה מבוקרת.

20.10 מניתוח תלונות של מקבלי מנות מזון עולה כי המנות היו בשריות ולא היו מיועדות לצמחוניים ולטבעוניים. אציין כי בהמשך, משרד הרווחה אפשר מתן מענה צמחוני/טבעוני ואכן מספר תושבים קיבלו מנות כאלו לבקשתם.

20.11 טופלו 320 פניות של אזרחים ותיקים לסיוע ברכישת מזון/תרופות/הסעות ע"י מתנדבים באחריות מחלקת צעירים, חברה ונוער.

20.12 התקיים קשר טלפוני קבוע וניתן מענה לילדים בסיכון, המשולבים בשגרה במועדוניות רווחה, ומשפחותיהם, כמפורט להלן:

20.12.1 במועדוניות הרווחה: 45 משפחות; במועדוניות המשותפות עם החינוך: כ- 30: צוות העו"סיות היה בקשר עם המשפחות וכן יזם רכישת ערכות פנאי עשירות במשחקים וחומרי יצירה שחולקו לבית הילדים ע"י צוותי המועדוניות.
בבית חם לנערה: 26 נערות, עימם היו בקשר רציף אם הבית ועו"ס המסגרת; גם להן חולקו ערכות יצירה ופנאי

20.13 ממצאי הבדיקה מעלים כי במהלך המשבר הוקמו בו זמנית מס' מאגרי נתונים לאוכלוסייה הנזקקת מצד הגופים המסייעים, מה שגרם לריבוי פניות מול נזקק יחיד. לשם פירוט אדגים: היה מאגר מאת החינוך, מאגר של פניות מאת המוקד שהועברו לאגף הרווחה, אגף לשירותים חברתיים, מאגר של החברה למתנסים, מאגר מאת אש"ק.

לדברי רמ"ט מלח המאגר הגדול והעיקרי היה דרך האגף לשירותים חברתיים, נכון שהיו מקרים בהם תושבים בודדים פנו למוקד בשבת והעירייה סיפקה גם להם. בגדול כל יתר חלוקות המזון שבוצעו שלא דרך האגף לשירותים חברתיים היו בשוליים ואין לייחס לכך משמעות.

20.14 לדעת רמ"ט מלח הנשענת גם על דעתו של קצין היקל"ר הרשותי (יחידת קישור לרשות) מומלץ להקים מאגר נתונים עירוני אחד שישרת בשעת חירום בו זמנית את כל הגופים העירוניים, וימנע כפילויות בקבלת הפניות ובמתן המענים.

- 20.15. אותם דברים אמורים גם לגבי הקמת מאגר נתונים עירוני אחד עם כל הפרטים על ניצולי השואה בעיר.
- 20.16. העירייה לקחה על עצמה ליצור קשר טלפוני עם אזרחים ותיקים. מדובר ביוזמה ברוכה ביותר. תחילה האחראיות על ביצוע ההתקשרות ניתנה לעובדת בשם נ.מ. עקב מות אמא האחראיות הועברה לעובדת בשם ר.א שמתוקף תפקידה היא יועצת ראש העיר לאזרחים ותיקים. לאחר כשבועיים החליט מנכ"ל העירייה להעביר את האחראיות אל האגף לשירותים חברתיים.
- 20.17. דוברת העירייה מסרה כי נעשו 6,817 שיחות טלפון יזומות לאזרחים ותיקים. מבדיקת הביקורת עולה כי מלבד העברת הרשימות לעובדי עירייה שהתקשרו לאזרחים ותיקים, לא היה משוב חוזר באם העובדים יצרו קשר והאם היו תושבים שלא ענו ומה נעשה בנושא. כמו כן, הביקורת ממליצה לעירייה לבנות תסריט שיחה לקיום השיחות.
- 20.18. הביקורת ממליצה להיערך כבר כעת ולבנות מס"ד נתונים ותשתית ארגונית של מתנדבים ועובדים שייצרו קשר עם נזקקים אזרחים ותיקים.
-

21.1. עפ"י המלצת משרד הפנים, על הרשות להיערך לירידה בהכנסות משירותים כמו: ארנונה, שכירות, היטלים ואגרות, על הרשות לגבש מדיניות עירונית להקלה על עסקים מקומיים וכן לגבש מדיניות החזר כספים לשירותים שבוטלו.

21.2. מעיבוד נתוני הביטוח הלאומי ומשרד הרווחה שפורסמו ביום 28/6/2020 עולה כי מספר מגישי תביעות "דמי אבטלה" בקריית ביאליק אחרי 1/3/2020 עומד על סך 4,478 לעומת 733 מגישי תביעות "דמי אבטלה" לפני פרוץ משבר הקורונה והמהווה גידול של 511%.

מבדיקת הביקורת עולה כי:

21.3. להלן היקף אובדן הכנסות של העירייה בגין המשבר הקורונה לתקופת הביקורת:

סעיף קיטון בהכנסות	סכום בש"ח
ארנונה לעסקים	16,000,000
ארנונה למגורים	1,000,000
אגרות שילוט	500,000
דוחות חנייה	1,000,000
סה"כ	18,500,000

21.4. להלן היקף הכספים שהתקבלו מהמדינה בגין המשבר הקורונה לתקופת הביקורת:

סעיף	סכום בש"ח
משרד הפנים	13,409,000
משרד הרווחה	78,000
מפעל הפיס	127,000
משרד להגנת הסביבה	3,357,000
סה"כ	16,971,000

21.5. בנוסף ישנו גידול בהוצאות בסך 130 אלף ₪ כתוצאה מרכישת חומרי הדברה ומוצרים נלווים, כגון: ערכות אכוג'ל, מגבוני חיטוי, כפפות, סרבליים, מסכות לפניים, מדחומים וחוצצים למקבלי קהל.

- 21.6. הרשות נערכה להענקת פטור של 3 חודשים ארנונה לעסקים ובד בבד המתינה לשיפוי שאמור היה להתקבל ממשרד הפנים בגין פטור זה.
- 21.7. השיפוי ממשרד הפנים הגיע ב- 2 פעימות בסכום כולל של 13,409,307 ₪ (ביום 30/4 התקבל 9,768,000 ₪ וביום 20/5 התקבל 3,641,307 ₪).
- 21.8. גזבר העירייה ציין כי הפטור מארנונה והשיפוי ממשרד הפנים הינו רק בגין עסקים ותעשייה ולא ניתן כל שיפוי בגין ירידה בהכנסות ממגורים. סביר להניח וקיימת סבירות גבוהה כי כתוצאה מגידול האבטלה שבימים אלה נעמד על מעל 20% (לעומת 4% לפני פרוץ המשבר) יגרום לכך שתושבים יבקשו הנחה בארנונה עקב ירידה בהכנסותיהם. את הבקשות האלו נראה רק בשנת 2021 ולא השנה, שכן על מנת לקבל הנחה יש להמציא תלושי משכורת של חודשים אוקטובר – דצמבר.
- 21.9. הגזבר הוסיף וציין כי בשל חשש זה, גזבר העירייה בשיתוף מנכ"ל העירייה העבירו הנחיות לצמצם הוצאות בצורה רוחבית.
- 21.10. לדברי גזבר העירייה לא ניתן לדעת את הנזק של משבר הקורונה כעת ונאלץ להמתין לפחות עד סוף שנה. גזבר העירייה ציין כי חלק מהתושבים ובעלי עסקים ביטלו הוראות קבע ויש בקשות לדחיית תשלומים, אך עדיין לא ניתן להעריך את מידת הנזק. לדברי הגזבר, העירייה משקפת את מצב המשק ואם המשק יחזור לפעילות מלאה ורמת האבטלה תחזור למימדים שהיו במשק לפני פרוץ המשבר, אזי לא תהיה פגיעה בהכנסות בארנונה ואם המשק לא יחזור לפעילות כפי שהייתה לפני פרוץ המשבר, אזי תהיה פגיעה בהכנסות בארנונה.
- 21.11. הביקורת ממליצה להיערך כספית בהתאם להנחיות הגזבר ומנכ"ל העירייה לירידה בהכנסות בשנת הכספים 2021.

- 22.1 "קפסולות" - הגדרות והנחיות :
- 22.2 יש לשבץ עובדים ומשתתפים (למשל במקומות עבודה, כיתות לימוד, או במסגרות אחרות בהם ניתן לקיים פעילות בקבוצה) באותה המשמרת/פרק זמן וכן באותה קבוצת הסעה, ככל האפשר (יצירת "קפסולה" קבועה).
- 22.3 יובהר כי אדם יכול להשתייך ליותר מ"קפסולה" אחת בתחומי חיים שונים ("קפסולות" משק הבית בו הוא חי, "קפסולת" המשמרת בעבודה, "קפסולת" פעילות פנאי וכיו'), אך לא ניתן להשתייך ליותר מ"קפסולה" אחת באותו תחום חיים (למשל – "קפסולות" שונות במשמרות בעבודה)
- 22.4 **הביקורת מעירה כי למרות הצורך לעבוד בשיטת הקפסולות, הלכה למעשה השיטה לא עבדה כנדרש והקפסולות התערבבו אחת בשנייה.**

23. ניהול כח האדם בזמן המשבר

- 23.1 ביום 21/3/20 פורסם תקנות לשעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"פ – 2020. לפיהם "לא ישהו בו זמנית יותר מ- 10 עובדים או 30 אחוזים ממצבת העובדים, לפי הגבוה מביניהם"
- 23.2 ביום 14/3/20 פרסם משרד הפנים חוזר "בהמשך למכתבנו מיום 9/3/2020, ולצורך הערכות הרשות המקומית בעת ההתמודדות עם הנגיף קורונה, נבקש שכל גוף יחלק את עובדיו ל-4 קבוצות כהגדרתם בחוזר הממונה על השכר באוצר שבסמך נציין כי סך העובדים שיוגדרו כעובדים חיוניים כמשמעותם בחוזר לא יעלה על 15% מסך עובדי הרשות המקומית."
- 23.3 ביום 19/3/2020 אישר משרד הפנים לרשויות לאשר עבודה מרחוק :
- הרינו לאשר בזאת עבודה מרחוק לעובדי הרשות המקומית (להלן: "העובדים") בהתאם לפירוט המצ"ב ואשר הוגדרו כעובדים חיוניים בהתאם להנחיות הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר (להלן: "הממונה").
- העובדים עומדים בתנאים הבאים במצטבר לצורך ביצוע עבודה מרחוק :
1. ביצוע משימות מתפקידם מתאפשר בעבודה מרחוק ;
 2. בעלי נגישות לתשתית טכנולוגית המאפשרת ביצוע משימות תפקידם בעבודה מרחוק ;
 3. ביצוע תפקידם אינו מעלה רגישות מוגברת בסוגיות של אבטחת מידע בעבודה מרחוק ;
 4. עיקר תפקידם אינו כרוך במתן שירות פרונטאלי לציבור או לעובדי המשרד ;"
- 23.3.1 **מבדיקת הביקורת עולה כי רק לשתי עובדות המשמשות כמדריכות של מועדוניות באגף החינוך אושר לעבוד מהבית וזאת לתקופה שבין 31/3/20 ועד ליום 6/4/20. בפועל העובדות המשיכו לא להגיע לעירייה וקיבלו שכר מלא גם על התקופה שמעבר לאישור שניתן להן.**
- 23.4 לפי סעיף 3 א(1) לתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש הגבלת פעילות), התש"פ - 2020 ובהתאם להנחיות משרד הבריאות מיום 31.3.2020, חובה על כל עובד המוגדר

חיוני בחירום ומבקש לעבוד במשרד, לחתום על טופס הצהרת בריאות לפני הכניסה למשרד. בטופס נידרש מכל עובד/ת להתחייב כי ערך בדיקה לחום הגוף שלו ושהוא אינו עולה על 38 מעלות צלזיוס ושאינו משתעל/משתעלת ו/או סובל/סובלת מקשיי נשימה.

23.4.1. מבדיקת הביקורת עולה כי העובדים לא הקפידו על מילוי טופס הצהרה והעיריה לא נקטה סנקציות כנגד העובדים הרבים שלא מילאו אחר הוראה זו, למרות מספר רב של חוזרים והודעות לעובדים על הצורך וחשיבות מילוי הטופס.